

NUOKUT

1/2010

Toimihenkilöt vuonna 2010

Puheenjohtaja
Minna Moisio
Hirvenpolku 7, 40270 Palokka
puh. 040 773 6865
minna.moisio@gmail.com

Varapuheenjohtaja
Asko Hämäläinen
Kuoppaniementie 100, 41325 Laukkavirta
puh. 040 577 0318
rauni.hamalainen@gmail.com

Johtokunnan varsinaiset jäsenet

Sihteeri
Kirsi Tarvonen
Varvikontie 120, 41230 Uurainen
puh. 050 9110 502
tarvonenki@yahoo.com

Seija Leppänen
Uudensillantie 20, 41660 Toivakka
puh. 871 568, 040 514 4568

Koulutusvastaava
Jari Parkkisenniemi
Sepänkatu 13 A 1, 40720 Jyväskylä
puh. 050 355 5087
jariarkkis@gmail.com

Sami Heinäaho
sami.heinaaho@suomi24.fi

Harri Laurila
laurila.harri@luukku.com

Johtokunnan varajäsenet

Jaana Järvinen
puh. 0400 366 800 (iltsain)
powerpfote@elisanet.fi

Hanna Helminen
puh. 045 670 9555
hahelminen@gmail.com

Raimo Hänninen
Liepeentie 367, 41400 Lievestuore
puh. 040 702 6674, 014 861 790

Nuokut-lehti, www.sivut, jäsen sihteeri
Jaana Pinson
puh. 050 346 6874
jaana.pinson@gmail.com

Jaostojen kokoonkutsujat

Kilpailu-, koulutus- ja vetokoirajaosto
Jaana Järvinen, kokoonkutsuja
Asko Hämäläinen
Hanna Helminen
Jari Parkkisenniemi
Harri Laurila

Pelastuskoirajaosto
Minna Moisio

Näyttelyjaosto
Susanna Uusitupa-Kärppä
puh. 040 836 8845
susanna.uusitupa@didaktics.com
Kirsi Tarvonen

K-S Palveluskoirayhdistys ry

Keski-Suomen Palveluskoirayhdistys ry on toiminut vuodesta 1946. Yhdistyksen sisällä toimii kolme jaostoa: kilpailu-, koulutus- ja vetokoirajaosto, pelastuskoira- sekä näyttelyjaosto.

Yhdistyksellä on oma maja Koirakorpi Lievestuoreella. Saunallinen maja on jäsenten käytettävissä. Majan ympäristössä on harjoittelumaastoa ja tottelevaisuuskoulutukseen sopiva kenttä.

Yhdistys järjestää tottelevaisuus-, maasto- ja pelastuskoirakoulutusta sekä talvisin mahdollisuuden harrastaa valjakkohiihtoa. Näiden lisäksi yhdistys järjestää palveluskoirakokeita, tottelevaisuuskokeita, kursseja, luentoja.

Jäseneksi

Jäseneksi voit liittyä maksamalla jäsenmaksun yhdistyksen tilille 529081-410142. Laita viestikenttään nimesi, mahdollisen perheenjäsenen nimi, osoite ja puhelinnumerokin, niin posti tulee perille oikeaan osoitteeseen.

Vanhat jäsenet: jäsenmaksu tulee hoitaa huhtikuun loppuun mennessä (ilmoita viestikentässä nimesi). Erillisiä laskuja ei lähetetä, vaan maksusta pitää huolehtia joka vuosi itse.

Jäsenmaksut vuodelle 2010:

varsinainen jäsen	14 euroa
perhejäsen	5 euroa
ainaisjäsen	140 euroa

Uusi rahastonhoitaja ja jäsen sihteeri

Seija Leppänen siirtää rahastonhoitajan tehtävät Kati Heinäselle: kati.heinanen@luukku.com, puh. 050 307 6803.

Jäsen sihteerin hommat hoitaa Jaana Pinson: aana.pinson@gmail.com, puh. 050 346 6874.

Ajantasaista tietoa yhdistyksen tapahtumista, koulutuksista, kursseista, kilpailuista löydät nettisivuilta www.kspky.org

Sponsorisopimus Best Friendin kanssa jatkuu

Keski-Suomen Palveluskoirayhdistys ry:llä on sponsorisopimus Best Friendin kanssa. Muita kilpailevia merkkejä tai tuotteita ei saa olla samassa tapahtumassa sponsorina. Sponsorin logo tai mainos tulee olla näkyvillä tapahtuman mainoksissa ja/tai näyttelyluettelossa sekä tapahtuman/seuran kotisivuilla.

Koulutukset

PK-tottelevaisuusharjoitukset alkavat jälleen keväällä **sunnuntaina 21.2. lähtien kello 13-14**. Pakkasrajana koulutuksilla on -10 astetta.

Ohjattu koulutus on avoin ja maksuton kaikille yhdistyksen jäsenille. Koulutuksissa keskitytään harjoittelemaan PK-tottelevaisuusliikkeiden muodossa perustottelevaisuutta sekä hiotaan kilpailuihin tähtääviä liikkeitä. Koulutuksiin ovat tervetulleita niin aloittelevat kuin jo kokeneemmatkin koirakot. Koirat tulee olla rokotettuja.

Kotisivuilla www.kspky.org julkaitaan tarkempaa tietoa ohjatusta koulutuksesta ja koulutusaikatauluista helmikuun alkupuolella.

Lisätietoa koulutuksista:

Jari Parkkisenniemi
jariarkkis@gmail.com

VALJAKKOHIIHTOPAIKAT

Keljonkankaan pururata

- tiistaisin klo 17-19
- lauantaisin klo 11-13

Tikkakosken pururata

- maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 20-22

Lievestuore, Mustanvuoren hiihtoalue

- keskiviikkoisin klo 15-18
- Ampumaradan lenkki 3 km Latuinfo

*Muistathan aina huomioida
ilman koiraa hiihtävät
ja antaa heille hiihtorauhan.*

Lisätietoa: www.kspky.org -> Valjakkohiihto

*Valjakkohiihtokilpailu
20.3.2010 klo 10
Jyväskylä, Huhtasuon liikuntapuisto*

Yksivaljakot A ja B naru- ja pulkkaluokat

Ilmoittautumiset 5.3. mennessä:

Jaana Järvinen, Mutkaperä 16-18 F 21, 41160 Tikkakoski
powerpfote@elisanet.fi, puh. klo 16 jälk. 0400-366800

Osall. maksu 25 € tilille 529081-410142

Keski-Suomen kennelpiirin ja saksanpaimenkoirien mestaruuskilpailu.
Avoin kaikille.

Järg. Keski-Suomen Palveluskoirayhdistys ja SPL Keski-Suomi.

TALKOOVÄKEÄ TARVITAAN.

Ilmoittaudu talkoisiin: powerpfote@elisanet.fi

Puheenjohtajalta

Syyskokouksessa saatiin uusia jäseniä toimihenkilöihin: tervetuloa johtokuntaan Sami Heinäaho ja rahastonhoitajaksi Kati Heinänen. Todella pitkään (noin 20 vuotta?) rahurin hommaa hoitanut Seija Leppänen teki vakaan homman ;-)) jälkeen päätöksen jättää tehtävät. Esitän tässä vielä koko yhdistyksen puolesta suuret kiitokset Sinulle, Seija. Mutta ei Seija minnekään katoa: Heli saa varmasti neuvoja perehtyessään yhdistyksen rahastonhoitajan tehtäviin ja Seija jatkaa myös johtokunnassa. Näinhän se on, ei sota yhtä miestä kaipaa. Yhdistyksessä on hyvä vaihtaa välillä toimihenkilöitä ja näin jakaa töitä ja vastuuta.

Syyskokous valitsi minut jatkamaan puheenjohtajana. Kiitän jälleen luottamuksesta. "Viisivuotiskauteeni" lähestyy loppuaan ja kerroinkin jo syyskokousväelle, että ensi syksynä on uuden pj:n valinnan aika. En minäkään minnekään katoa, mutta aika ei millään tahdo riittää kaikkeen, mitä haluaisi tehdä.

Yksi asia yhdistyksessämme on jäänyt muutamista hyvistä yrityksistä huolimatta kesken: historiikin teko. Ennen joulua kävin pitkän ja mielenkiintoisen keskustelun Eero Kekäläisen kanssa. Eero on yhdistyksen perustajajäseniä ja oli mukana "kätilönä" 60?-luvulla, kun Jyväskylän käyttökoirat (?) ja Keski-Suomen Palveluskoirat yhdistyi. Vaikka Eero on asunut jo pitkään pääkaupunkiseudulla, hän on seurannut yhdistyksemme taivalta läpi vuosikymmenten. Muistiinpanot tuosta puhelusta ovat tallella, tosin nyt toimistolla ja kirjoittelen tätä kotisohvalla. En vain ole saanut aikaiseksi kirjoittaa tuota keskustelua tarinaksi - mutta teen sen vielä! Historiikin kokoaminen olisi mielestäni tärkeää yhdistyksen kannalta. Miettiikääpä, vuonna 2016 yhdistys täyttää 70 vuotta. Tämän ikäisiä koirayhdistyksiä ei montaa ole - ja niillä muilla taitaa historiikit olla... Voisiko historiikin teko olla osa jotain opintoja tai tunteeko joku muuten kiinnostusta aiheeseen?

Palveluskoirien harvinaisimman ja vaativimman lajin eli suojelun MM-kilpailut järjestetään Hämeenlinnassa syyskuun 16.-19. päivä. Kilpailukaupungiksi valittuun Hämeenlinnaan odotetaan paikalle toistastaa kilpailijaa koirineen sekä tuhatpäistä yleisöä. Tuo on varmasti tapahtuma, joka harrastajia kiinnostaa. Järjestelyt ovat vaativat ja talkooväkeä tarvitaan varmasti laajemmalti kuin vain Hämeenlinnasta tai suojelun harrastajista löytyy. Kilpailujen kotisivuilta löytyy lisää tietoa. Tarjoutukaa oppimaan ja kokemaan.

Monenlaista toimintaa on jälleen tulossa. Hiihtoa heti 20. maaliskuuta. Olkaa aktiivisia ja osallistukaa, jos ei kisaan niin järjestelyihin.

Kotisohvalla flunssaa potien,

Minna Moisio

Sami Heinäaho

– uusi kaveri johtokunnassa

Kerro lyhyesti itsestäsi, koirastasi ja koiraharrastuksestasi.

Tämän kirjoituksen takaa löytyy Heinäahon Sami Jyväskylästä. Koiraharrastuksen parissa olen ollut kolmisen vuotta, kun ensimmäinen koiramme Aatu saapui taloon. Siitä menikin sitten reilu vuosi, kun Sera tuli perässä samalta dobermann-kasvattajalta. Onneksi aika pian löysimme täältä muitakin dobermannien omistajia, joten sitä kautta sitten tutustuimme oman rotumme harrastajiin. Heiltä saimme todella paljon tietoa siitä, mitä kaikkea täällä on mahdollisuus harrastaa. Aatun kanssa aloitimme totituksen ja haun, mutta noin vuosi sitten tuli takapakkia, kun Aatulla todettiin pieni muutos niskanikamassa, joten "kovat" treenit lopetimme välittömästi. Seran kanssa harrastamme tottista, jonka ohella myös tuli haku ja vetolajit. Näyttelyissäkin Sera on pyörinyt ihan hyvällä menestyksellä.

Miten tuli lähteneeksi mukaan Keski-Suomen Palveluskoirayhdistykseen?

Koirakavereitten innostamana.

Kilpailu-urasi koiran kanssa.

Mitään varsinaista kilpailu-uraa emme ole Seran kanssa vielä päässeet aloittamaan; ikään tytöllä on se vajaa kaksi vuotta.

Canicross-kisat
avattiin ke-
säl-

lä. Sieltä saimme yhden pronssisijan ja BH-koe suoritettiin elokuussa. Aika näyttää, miten tässä edetään.

Mikä koiran kanssa harrastamisessa on parasta?

Kun koira edistyy ja myös itse oppii paremmaksi koiranohjaajaksi.

Mieleenpainuvien kisa tai treeni.

Tähän täytyy sanoa, että Canicrossin SM-kisat on parhaiten mielessä - että selvisin hengissä maaliin sen radan.

Mitä koiramaailmasta vielä puuttuu? Mitä voisi vielä kehittää ja miten?

"Yhteen hiileen puhaltaminen". Kannustetaan toinen toisiamme eteenpäin harrastuksissamme.

Miten ja missä koulutat/treenaat koirasi? Paljonko siihen menee aikaa?

Treenaamme Aholaidassa, Palokassa, Koirakorvessa Lievestuoreella - johtuu aina vähän tilanteesta, mitä tehdään ja kauan menee aikaa. Pysin treenaamaan aina jonkun toisen kanssa, joka pystyy neuvomaan minun ja koirani virheitä, joita en välttämättä pysty sillä hetkellä itse huomaamaan.

Mitä tavoitteita sinulla on?

Tavoitteet löytyvät haku-harrastuksesta. Jonain kauniina päivänä pääsemme korkkaamaan ensimmäiset hakukisat, mutta se on vielä ajan kysymys, kun on monta vaihetta vielä treenattavana ja vahvistettavana.

Mikä on vaikeinta ja helpointa kouluttamisessa?

Vaikeinta varmaan koulutuksessa on se, että pitäisi löytää ne "oikeat" tavat kouluttaa koiraa ja helpoudesta voimme puhua sitten, kun saadaan koiran koulutusvuosia lisää :)

Sami ja Aatu tottistelemassa.

Koulutusvinkkejäsi.

Voisin toistaa edellisestä lehdestä Hannan antamaa koulutusvinkkiä: "Ole nöyrä, myönnä virheet ja kuuntele muita". Siinä on minun mielestäni kaikki tiiviissä paketissa.

Koirasi parhaat ja huonoimmat puolet.

Seran parhain puoli on varmaan, että se on kuuliainen ja oppii hyvin, jos asia opetetaan sille oikein. Huonoimpia puolena pidän sitä, että se suhtautuu joihinkin asioihin hieman varauksellisesti.

Itsesi parhaimmat ja huonoimmat puolet.

Itseni parhaimpana puolena pidän pitkäjänteisyyttä ja huonoimpana puolena sitä, että en osaa vielä kukaan kehua koiraa tarpeeksi, mistä kyllä treenikaverit ovat huomauttaneet.

Ketä koiraihmistä arvostat ja miksi?

Koiraihmissä on useampia, mutta päällimmäiseksi kyllä nousee Laurilan Harri. Harrilta olen saanut monta hyvää vinkkiä ja hän on potkinut eteenpäin, kun asiat ovat takkuille eli kiitos hänelle.

Toivotan kaikille nelijalkaisten omistajille kaikkea hyvää vuodelle 2010!

Kurkistus kulissien taakse

Jyväskylän kansainvälinen koiranäyttely järjestettiin Jyväskylän Paviljongissa menneen vuoden marraskuussa yli 6 000 koiran, noin 13 000 näyttelyvieraan, 40 tuomarin, 100 kehäsihteerin ja satojen talkoolaisten voimin.

Keski-Suomen kennelpiiri on 55 vuotta vanha ja koiranäyttelyitä on järjestetty piirin alueella aivan sen alkuaajoista lähtien. Alussa ne olivat näyttelyitä joillekin tietyille roduille tai roturyhmille, sitten siirryttiin kaikkien rotujen näyttelyihin ja 90-luvulla tulivat mukaan kuvioihin kansainväliset koiranäyttelyt.

Tänä päivänä koiranäyttelyt ovat paisuneet varsinaisiksi massatapahtumiksi ja tämä on luonut aivan uudenlaisia haasteita näyttelytellen järjestäville tahoille. Jossain vaiheessa Jyväskylän näyttelytellen järjestämisvastuu vakiintui kymmenen keskisuomalaisen koirayhdistyksen harteille. Jokainen yhdistys nimittää kullekin toimintavuodelle näyttelytoimikunnan varsinaisen edustajan ja hänelle varaedustajan. Nämä edustajat muodostavat yhdessä muiden vastaavien henkilöitten kanssa näyttelytoimikunnan, joka on vuosittain vaihtuva. Näyttelytoimikunta ei ole siis mikään stabiili ”järjestö”, eikä sillä ole omaisuutta vaan se on vain hallinnollinen elin, joka edustaa ja organisoii edustamiensa osapuolten asioita näyttelyn aikaan saamiseksi. Koko näyttelyn tuotto jaetaan tasan näiden kymmenen järjestävän seuran kesken.

Jyväskylän kansainvälinen näyttely on painunut muutaman tuhannen koiran näyttelystä Suomen kolmen suurimman näyttelyn joukkoon. Koska näyttelymme ajankohta on kiinnitetty FCI:n taholta marraskuulle, on kyseessä aina siis sisänäyttely, joka on omalta osaltaan lisäämässä järjestely kustannuksia. Tällä hetkellä Jyväskylän Paviljongin on ainoa paikka, johon tällä alueella saamme mahdutettua tarvittava määrä koiria ja näyttelyvieraita. Mittavista kuluista huolimatta olemme onnistuneet järjestämään Jyväskylässä taloudellisestikin kannattavia näyttelyitä jo yli kymmenen vuoden ajan.

Uuden näyttelytellen järjestäminen aloitetaan yleensä noin puoltatoista vuotta etukäteen. Tällöin kennelpiirin tuomari sihteeri viimeistään lähettää kutsut tuomareille (eli nyt on jo 2011 tuomarit kutsuttu) ja näyttely anotaan Suomen Kennelliitolta. Varsinainen toimikuntatyö alkaa yleensä näyttelyvuoden tammikuussa, jolloin yhdistysten nimittämät edustajat kokoontuvat ensimmäisen kerran. Vuoden aikana kokouksia on noin kerran kuussa. Tämän lisäksi usealla toimikunnan jäsenellä on vastuullaan muitakin näyttelyyn liittyviä ”juoksevia asioita”.

K-SPKY on vastannut lippujen ja luetteloitten myynnistä jo toista kymmentä vuotta. Tähän liittyy myös meidän lipunmyynnistä vastaavien henkilöitten toimiminen rahaston-

hoitajan apuna rahatoimistossa. Viime näyttelyssä kehien rakennus porukka sai muutaman henkilön vahvistuksen myös K-SPKY:ltä. Vahvistusjoukot olivat erittäin pätevää porukkaa, sillä koskaan aiemmin ei ole kehiiä rakennettu noin riuskaan tahtiin. Valmistaa tuli useampi tunti aiemmin kuin edellisinä vuosina - hienoa! Vuosi toisensa jälkeen K-SPKY:n talkoolaiset ovat saaneet kiitosta hyvin hoidetusta työstä. On ollut hienoa edustaa yhdistystä, jonka toiminnassa ei ole ollut moitteen sijaa. Näin hyvin ei ole tilanne kaikkien näyttelyjä järjestävien yhdistysten kohdalla - valitettavasti.

Tehtävien kierrättäminen voisi olla hyvä idea, mutta itse olen kokenut, että meille on muodostunut niin vankka osaaminen ja hieno ydinjoukko tähän tehtävään, että en ole näh-

nyt mitään mieltä lähteä aktiivisesti hakemaan muita tehtäviä yhdistykselle. Meillä on kuitenkin mahdollisuus aina tarjota omia ihmisiämme muihinkin tehtäviin, jos talkoolaisilla löytyy mielenkiintoa ja osaamista. Nyrkkisääntönä on pidetty sitä, että kukin yhdistys tarjoaa talkoisiin noin 20-30 henkilöä, jotka voivat jakautua myös muihin tehtäviin.

Loka-marraskuussa näyttely työllistää jo melko paljon. Silloin kaikkien käytännön järjestelyjen sujuvuus ja saatavuus on varmistettava ja aikataulutettava. Näyttelyä edeltävät päivät ovat varsin kiireisiä kuljetuksista vastaaville ja kehiiä rakentaville yhdistyksille. Tavaraa kuljetetaan paikasta toiseen. Mattoja teipata lattiaa ja kehiiä rakennetaan. Jokainen tavara löytää paikkansa lauantaiamuun mennessä. Suurin osa yhdistysten talkooporukasta on töissä vasta itse näyttelypäivinä, vaikka näyttelytellen järjestäminen kokonaisuudessaan onkin vuoden kestävä ponnistus.

Itse olen ollut mukana edustamassa Keski-Suomen Palveluskoirayhdistystä vuodesta 1996. Näihin vuosiin mahtuu riviedustajan lisäksi toimimista toimikunnan sihteerinä, varapuheenjohtajana ja puheenjohtajana. Olen ollut todella ylpeä meidän työpanoksesta, talkoolaisista ja siitä tavasta, jolla meillä asiat on hoidettu. Kiitos kaikille vuosien saatossa talkoissa mukana olleille! Erityisen kiitoksen haluan välittää Moision Minnalle ja Tarvosen Kirsille, jotka ovat jo usean vuoden ajan vastanneet lipunmyynnin organisoinnista. Nyt on vuosi aikaa huilata ja kerätä voimia ensi marraskuun ponnistukseen. Karonkassa nähdään!

Susanna Uusitupa-Kärppä

”On ollut hienoa edustaa yhdistystä, jonka toiminnassa ei ole ollut moitteen sijaa”, kertoo Susanna Uusitupa-Kärppä. Hän kasvattaa miehensä kanssa kääpiöpinseriä ja australiankelpiä kennelnimellä Didactic’s.

Taisto – turilaasta tähdeksi (ainakin melkein)

2-vuotias airedalenterrieri Taisto on meille ensimmäinen koira, jonka kanssa näyttelyitä on voinut edes ajatella. Näyttelyura aloitettiin menestyksekkäästi Laukaassa toukokuussa -09: tulos ROP ja SERTI. Tuumattiin, että tästä koirastahan voi olla vaikka mihin! Kuitenkin varovaisin odotuksin lähdettiin valmistautumaan Jyväskylän ja Turun kansainvälisiin näyttelyihin marraskuulla -09.

Airedalenterrierin näyttelyyn valmistautuminen alkaa noin kaksi kuukautta ennen h-hetkeä. Silloin tehdään ns. perusniitto eli selkä, kaula, niska, korvat, mahanalunen jne. nypitään mahdollisimman lyhyeksi. Ainoastaan parta ja jaloissa olevat koristekarvat jätetään pitkiksi. Perusniiton olen tehnyt itse, näyttelytrimmin tekeminen onkin sitten ihan oma taiteenlajinsa. Trimmaus tehdään joko sormin tai erilaisia veitsiä käyttäen. Turkkia ei saa ajella koneella tai leikata saksilla, se menettää silloin karheutensa ja sitä kautta säänkeston ja siitä tulee pehmeä.

Jyväskylän seudulta en ole löytänyt airiksiin perehtynyttä trimmaajaa: suurin osa ei ota isoa käsitönnä tehtävää koiraa ollenkaan vastaan. Kaksi viikkoa ennen näyttelyä ajelin sitten näyttelytrimmausta varten Jussi Hermusen luokse Lahteen. Jussilla on Villähteellä koirien trimmauspalvelu ja hänen omaan laumaansa kuuluu airiksia, joten näkemystä ja taitoa riittää. Taisto jäi Jussin luokse hieman hämmentyneenä ja minä painelin ystäväni kanssa kauppoille. Neljä tuntia myöhemmin Taiston turkki oli valmis. Kaula ja korvat käsinnyppityinä melkein iholle asti, selkä siistitty ja tassukarvat ojennuksessa. Hienoa!

Jyväskylän näyttely oli Taistolle ensimmäinen sisätiloissa ja sitä varten kävin sen kanssa hengailemassa rautatieasemalla. Totuteltiin ihmisvilinään ja liukkaaseen lattiaan. Kaikki meni siellä hienosti. Paviljongilla minua taisi jännittää enemmän kuin Taistoa, joka tarkkaili ihan rauhallisena koiria ja ihmisiä. Ihme ja kumma...

Kehään Taiston vei pitkään näyttelyitä harrastanut ystäväni. Kehä meni ihan hienosti. Ruotsalainen tuomari Dodo Sandahl arvosteli Taiston erittäin hyväksi, mutta mainitsi, että lisäharjoitus ei olisi pahasta. Paikallaan seisominen ei oikein onnistunut, ja Taistolla on paksu pää :D Käytiin vielä näyttelyssä kasvattajaluokassa muiden Big Lady's airisten kanssa.

Seuraavana viikonloppuna suuntasimme Turkuun, tällä kertaa esitin Taiston itse. Liikeosuudet menivät hienosti, mutta taas se paikallaan seisominen ei meinannut onnistua, ja kaiken lisäksi Taisto väisti tuomarina ollutta Harri Tastia hampaiden katsomisessa. Arvosteluksi saimme hyvän, ja jälleen kehotuksen harjoittelun lisäämiseen.

No, me emme tästä lannistu, vaan harjoittelemme sitä seisomista ja toistemme tuijotusta. Harjoitteluun lisätään keväällä koirakoulua ja muutama paikkakunnalla järjestettävä mätsäri, niin eiköhän niillä eväillä pärjätä seuraavassa koitoksessa hienosti.

Teksti ja kuvat: Riikka Korhonen

*Lisätietoa rodusta:
www.airedalenterrieri.fi*

*Trimmausta:
www.trimmauspalvelu.net*

Ammattilaisenkin käsissä Taiston trimmaus näyttelykuntoon kesti neljä tuntia.

Trimmattu, hieno poika!

Tikkakoskella asusteleva Taisto on käynyt pentukurssin arkitotelevaisuuteen ja jatkokurssilla on perehdytty samoihin asioihin hieman täsmällisemmin. Koirakoulun jälkeen metsälenkit ja tavallinen perhe-elämä ovat maistuneet hienosti.

Liukkaat kelit koirienkin riesana

Harvemmin tulee ajatelleeksi, että koiratkin liukastelevat ja loukkaavat itseään. Suurikokoiset, vanhuuden kankeudesta kärsivät ja ylipainoiset koirat liukastelevat helposti ja seuraukset voivat olla vakavia.

Kokemattomat koiranpennut eivät ymmärrä varoa liukkautta tai keskittyvät keskinäiseen leikkimiseen ja nahisteluun niin intensiivisesti, että liukastumisia sattuu helposti. Kasvuiässä olevan pennun liikkumista liukkaalla kelillä on tarvittaessa rajoitettava ja hillittävä, jotta vakavia loukkaantumisia ei pääsisi tapahtumaan.

Nuorilla kasvuikäisillä koirilla luiden kasvusaumat ovat herkästi vaurioituvia. Esimerkiksi kyynärnivelsä on koirilla pieniä luutumiskeskuksia, jotka äkillisen liukastumisen seurauksena saattavat repeytyä irti ja aiheuttaa leikkaushoitoa vaativan vamman. Toisin kuin yleensä luullaan, sattuu kasvavan koiranpennun lonkkaniveliin harvoin sellaisia vammoja, jotka aiheuttaisivat esimerkiksi lonkkavien kehittymistä.

Kyynärnivelen vammat ovat tavanomaisia liukastumisesta aiheutuvia onnettomuuksia. Varsinkin suurikokoisten rotujen pennuilla ja kasvuiässä olevilla nuorilla koirilla onnettomuusriski on suurin. Irronnut varttinluun kruunulisäke tai kyynärluun anconeuslisäke aiheuttavat hoitamattomina nivelrikon kehittymisen.

Yleisimpiä vammoja ovat nivelsiteiden revähtymät ja nivelten nyrjähdykset. Kynsien katkeamisia sattuu usein ja katkenneen kynnen hoito saattaa kestää useita viikkoja.

Kynsivammat

Jäisellä kelillä on erityisen tärkeää, että koiran kynnet on leikattu sopivan pitkiksi. Liian pitkät kynnet katkeavat tai lohkeavat herkästi, kun koira liukastuessaan hakee tasapainoa ja kouristaa tassuaan niin, että kynnet ovat koukussa. Silloin koiran koko paino saattaa olla pelkkien kynsien varassa.

Kynnen katkeaminen juuresta asti merkitsee sitä, että kynnen sisällä oleva kynsiluu katkeaa samalla. Kynsiluu on osa viimeistä varvasluuta ja luun katkeaminen on aina kovin kivulloista, paraneminen on hidasta ja jäljelle jäänyt varvasluun osa tulehtuu helposti. Jos kynnen katkennut osa ei täysin irtoa, parin päivän sisällä katkeamiskohta tulee erittäin kipeäksi ja viimeistään silloin koira tuodaan eläinlääkärille. Eläinlääkäri joutuu poistamaan katkenneen kynnen, toimitus tehdään joko paikallispuudutuksessa tai rauhoituksessa. Jos varvasluu alkaa tulehtua kynnen katkeamisen vuoksi, amputoidaan usein koko viimeinen varvasluu, jotta tuleh-

dus paranisi. Paras tapa ehkäistä kynsivaurioiden syntymistä on pitää koiran kynnet lyhyenä leikkaamalla ne säännöllisesti.

Nivelvammat

Tavanomaisia liukastumisvammoja koirilla ovat rannenivelen nyrjähdykset ja polvinivelen ristosidevauriot. Liukastumisonnettomuus kohtaa useimmin suurikokoisia koiria, ylipainoisia ja huonokuntoisia koiria. Rodulla on merkitystä: eräillä koiraroduilla syntyy polvinivelvammoja useammin kuin muilla.

Polvinivelen etummaisen ristositeen katkeaminen on aina vakavaa. Ristiside ei parane itsestään ja johtaa hoitamattomana pitkäaikaiseen ontumiseen ja polven nivelrikon kehittymiseen. Ristisidettä ei useinkaan voida korjata, vaan tilalle joudutaan rakentamaan uusi side lihaskalvosta tai kiristämään nivelkapselia polven normaalin toiminnan vakauttamiseksi.

Lihasevähätyvät

Lihasevähätymiä syntyy tavallisimmin vanhoille koirille tai silloin, kun kylmiltään lähdetään rajusti liikkeelle ja on liukasta tai muuten vaikeakulkuista maastoa. Vakavat lihasrevähtymät ovat koirilla melko harvinaisia.

Pienehköt revähtymät paranevat itsestään noin 3-4 viikossa, suuret revähtymät vaativat kirurgista hoitoa. Tyypillisiä revähtymäpaikkoja ovat reisi- ja selkälihakset. Reisien sisäpuolen lihakset voivat revähtää helposti, kun takajalat leviävät sammakkoasentoon liukkaalla jäätiköllä.

Koiraa ei kannata ottaa esimerkiksi autosta suoraan juoksemaan tai rankempaan treeniin, vaan ensimmäiset 10 minuuttia sitä kannattaa kävelyttää hihnassa lämmitellen lihaksia.

Selkävammat

Pitkäsolkäiset koirarodut ovat herkkiä selkävammoille. Mikä tahansa koira saattaa loukata selkensä liukkaalla kelillä, herkimpiä ovat tietysti selkävammoille alttiit rodut, vanhat koirat ja huonokuntoiset, vähän liikkumaan tottuneet koirat. Tavallisin selkävaurio syn-

tyy, kun nikamien välilevy pullistuu pois paikoiltaan äkillisen epänormaalin selän kierto liikkeen tai väännättämisen seurauksena. Nikamien väliset ligamentit eli nikamia yhdistävät pienet jänteet venähtävät äkillisissä, nykäysmäisissä selkäliikkeissä. Ligamenttien venähdys tekee selän kipeäksi ja samalla nikamien välinen sidos löystyy, jolloin välilevy saattaa helpommin siirtyä pois paikoiltaan.

Paitsi nikamat ja niiden väliset ligamentit, selän tukirakenteena ovat myös pitkät selkälihakset molemmiin puoliin selkärankaan. Nämä selkälihakset ovat herkkiä venähtämään, jos selkään kohdistuu äkillisiä nykäysomaisia liikkeitä, juuri sellaisia, joita liukastuminen aiheuttaa. Selkäliahasten venähdysvammat ovat kivuliaita ja paraneminen saattaa kestää kuukausia.

Vanhat koirat

Vanhoilla koirilla nivelien liikeradat saattavat olla rajoittuneita (= jäykät nivelet) nivelkulumien tai niveliin kehittyneen artroosin eli nivelrikon seurauksena. Kun tällainen jäykistynyt nivel väännähtää äkillisesti ääri-asentoon esimerkiksi liukastuessa, tapahtuu nivelessä kudosaivourioita, jotka ilmenevät nivelten kipeytymisenä ja ontumisena. Nivelkivun paranemiseen saattaa kuluakin viikkoja, usein paranemista joudutaan avustamaan tulehduskipulääkkeillä tai kortisonipistoksella.

Vanhat koirat ovat samalla tavoin alttiimpia liukastumisvammoille kuin ikääntyneet ihmisetkin. Vanhan koiran luusto on hauraampaa, joten luunmurtumatkaan eivät ole mahdottomia liukastumisen seurauksena. Vanhojen koirien kanssa liukkaalla kelillä liikkuttaessa on oltava erityisen varovainen. Nykäisy kaulapannasta saattaa aiheuttaa kaatumisen ja koira loukkaa itsensä jopa niin, että saa kohtalokkaan luunmurtuman.

*Kirjoittaja:
Pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri
Jukka Marttila
Helsingin Eläinlääkärikeskus*

Koiramatkalla Ruotsin kautta Tanskaan

Nana ROP Vejenissä 13.6.2009

Viime kesäkuussa toteutui pitkäaikainen unelmani: pääsin koirien kanssa kisareissulle ulkomaille. Pakkasimme Golfin täpölle kamaa ja päämääränä oli ajella Tanskaan, Kööpenhaminan viereen Naerumiin vanhemman koirani Nanan pojan Yatzyn luo. Parin viikon visiitille oli varattuna 3 tokoa ja 2 näyttelyä - siis molemmille koirille jotain kivaa!

Turun laivalla koirat olivat kuin kotonaan. Käytiin vähän käppäilemässä laivalla, turistikotivat Nanasta ja Kitstä kuvia, kun niin nöpösti istuskelivat aulassa. Laivamatka maksoi parikymppiä per koiraa - ja se on kyllä aivan maksimihinta, mitä laivan koiraglamourista kannatti maksaa. Pissilaari kannella oli epäsiisti ja roskainen. Onneksi murut suostuivat sinne tekemään tarpeet, hyviä matkakoiria!

Tukholman satamassa virkailijoita ei kiinnostanut meidän hienot paperit vasta-aineista ja rokotuksista. Höh, olisi ollut kiva näyttää ne, kun ne oli hankittuna! Mutta ei hätää: tiedettiin, että illalla niitä päästään näyttämään, kun edessä oli Kitn tokokoe Håssleholmissa Etelä-Ruotsissa.

Tokokokeita on Ruotsissa paljon, ja hinnat ovat ihan kohtuullisia, 15-20 euron paikkeilla. Säännöt ylimmässä luokassa (EVL/Elit) ovat lähes samat kuin meillä, joten kisaaminen onnistuu hyvin. Pienet sääntöerot ovat mm. noutokapulissa (esim. metalliesine on pyöreälappainen, tosi kevyt) ja noudoissa liikkeen arvostelu loppuu kapulan ottamiseen eli jos koiraa luovuttaa eteen, sivulle siirtymistä ei arvostella. Kentät on yleensä isoja ja nurmikkaita on paljon - ja nurmi joskus vihreämpää eli kapulat voivat kadota näkyvistä osassa noudoista.

Ilmoittautumisen yhteydessä olin lähettänyt meiliä järjestäjille, että tulen Suomesta ja "Min svensk är dålig...", että jos käskytystä kehään englanniksi saisi. Mutta nej, nej, bara

på svenska - ja muuten ihan kunnon perunasuussa-etelä-ruotsia, jossa kaikki oli saman kuloista. Seuraamisessa liikkeenohjaajalla oli tapana sanoa käskyt hyvin pitkän kaavan mukaan "ohjaaja huomio käännös vasempaan mars", joten oli ihan mahdotonta tietää, mitä tehdä, kun kaikki kuulosti shprongshong-äänteiltä. Onneksi kisaamassa oli myös vaihtarina USA:ssa ollut nainen, joka ystävällisesti käänsi käskyjä minulle englanniksi ennen kehävuoroani, ja yhdessä opettelimme myös seuraavan kaavion ulkoa ekujen koirien aikana. Oli pakko, kun ei ymmärtänyt mitään.

Kisa oli hyvällä nurmikentällä, 2 kehää vierekkäin, evl-kehä varmaan 50x60 m suuri - ihana! Liikkuri oli kisassa ekaa kertaa, tuomari oli vanhankansan tuomari, joka tuomaroimalla tavallaan (meille ihan reilu, mutta jollekin saattoi antaa 0 tai 5 uusien tai vanhojen sääntöjen mukaan) ja lisäksi kehässä oli harjoittelijatuomari. Tämä sekamelska kyllä näkyi. Kaikki oli myöhässä ja kehä täynnä purkkeja!

Paikallaoloissa tuli esille yksi iso ero meidän ja heidän kisojen välillä: kun kehään mennään, ei tuomari tai liikkuri ylimääräisiä enää kertoile kisasta, vaan otetaan paikat ja sitten lähdetään piiloon. Oho, Suomessahan tätä kohdetaan aina leivotaan: mennään kehään, kysytään, ollaanko valmiita ja sitten vasta käskytellään. Myös luoksetulossa oli eroa, kun se tehtiin piiiiiitkillä väleillä. Suomessa väliä lähdöstä seisomiseen ja siitä makuuseen ja siitä luokse on yleensä 11 m/väli, mutta nyt

väliä oli yli 15 m. Vauhtia siis tulee, joten stoppien pitää toimia!

Kehässä käytetyt merkit on aika samanlaisia kuin meillä. Mutta koska liikkeet tehdään putkeen, mitään merkkejä ei poisteta välissä - häiriötä siis kehässä riittää, kun merkkejä ON! Ja tosiaan, kehässä tykitetään peräkkäin kaikki liikkeet, vaikka meillä usein EVL on jaettu 2-4 osaan. Ruotsalaiset pääsevätkin tokossa treenaamaan vähän samanlaista kokonaisuutta kuin meillä pk-tottiksessä - aina on samat liikkeet, samassa järjestyksessä ja kaikki tehdään putkeen.

Ohjatussa noudossa kapulat oli pienet ja malliltaan kuten meillä pk-kapulat. Kun liikkuri vei ne 20 m päähän valmiiksi, en nähnyt niitä - ruoho ON vihreämpää ja korkeampaa naapurissa...

Kokonaisuudessaan Ruotsin kisa meni hienosti. Ruudussa tuli työtaturma, siitä 0, ja parissa muussa liikkeessä minun mokia, joten jäätin Ruotsin valioarvosta muutama piste. Kun maksimit on 320, pienestä jäi kiinni. Kokemuksena aivan huippuhyvä, ja tunnelma kisoissa oli oikein mukava ja kieliongelmistakin selvittiin.

Ruotsin kisan jälkeen matkasimme Kööpenhaminaan ja siitä 20 km pohjoiseen, Naerumiin. Marianne oli ystävällisesti hankkinut meille kotoisan pienkerrostalon takapihalle asuntovaunun. Miten mukavaa! (Tosin, yhtenä aamuna poliisi kävi asekatelona napit auki kyselemässä, keitä olemme.) Marianne pyörittää itse pientä koirafirmaa vetäen mm. klikkerikursseja, ja harrastaa näyttelyitä, agilityä, tokoa ja paimennusta. Tokossa hän kisailee Tanskan maajoukkueessa Vomban kanssa ja toimii myös tokotuomarina. Saimmekin lomalla todella jakaa treenikokemuksia, kun takana oli molemmilla mm. ruotsalais-tokoguru John Eklöfin koulutuksia. Mukavia treenejä ja lomapäiviä, kyllä!

Oikealla Nana-mummo, keskellä Yatzyn-poika ja vasemmalla vaimonsa Ginger :)

Kitlle ja Nanalle reissu tarjosi myös uusia elämyksiä, kun koirat olivat kaikkialla mukana ja kävimme mm. Tanskan 2. suurimmassa tivolis-
sa koirien kanssa. Tanskalaiset suhtautuvat koiriin erittäin
ystävällisesti ilman bakteeri-hömpötyksiä, joten koirat olivat sujuvas-
ti mukana myös lounaalla ravintolan terassilla. Jos olisi satanut, oli-
simme saaneet siirtyä sisätiloihinkin! Lisäksi kävimme
vossikka-ajelulla, jossa oli todella tunnelmaa, kun 3+1 aikuista ja 4
koiraa oli kyydissä!

Kun pari mukavaa Tanska-päivää oli takana, saimme kokea millai-
nen on vuosisadan vesisade. 2 päivää armotonta myrskyä ja sadetta.
Asuntovaunussa nukkuminen muistutti lähinnä seilaamista merellä,
mutta hyvin koti piti vettä ja olihan se ropina aika kodikasta. Ja on-
neksi myrsky taantui sen verran, että pääsimme Mariannen kanssa
matkaan toiselle puolelle Tanskaa Jyllantiin Vejeniin, jossa edessä 2
päivää tokoja ja näyttelyitä. Joku muu oli ajatellut samaa, sillä leirin-
tälueella oli suomalaisia enemmänkin.

Tanskan tokot noudattavat samaa kaavaa kuin Ruotsissa: kaikki liik-
keet tehdään putkeen ja liikkeiden alussa ei kysellä, oletko valmis
vaan olet aina valmis, kun lähtöpaikalle menet. Seuruu alkaa usein
niin, että liikkuri seisoo ihan koirakon edessä ja käskyttää ”täyskään-
nös liikkeelle mars”. Hinnassa on suurin ero: Tanskassa toko (ja näyt-
tely) on aina 50 e/kpl. Eli Kitn 2 x toko ja Nanan 2 x näyttely oli
yhteensä 200 e. Ohoh!

Voi pojat, millaista rentoa elämää tanskalaiset kisat ovat!!! Aamul-
la menimme kisa-alueelle, joka oli valtava nurmi-fudis-kenttä. Samal-
la paikalla oli toko, rally ja agility - kaikista kaikki luokat. Siis
häiriötä riitti, mutta kyllä oli täydellinen kisaapaikka: hyvä nurmialus-
ta, reilusti tilaa kaikille ja kuulutukset suunnattu lajikentälle eikä
kaikkialle. Näyttely oli n. 200 m päässä toisella nurmikentällä, joten
laitoimme leirin tokokehän vierelle ja päätimme siitä käydä näytel-
mässä visiitillä. Koko alue oli täynnä telttoja ja fiilis oikein kiva!

Tokokehä alkoi arvonnalla. Kaikki kisaajat menivät kehään, kertoi-
vat toiveensa ja sitten arvottiin. Lisäksi kehäkeskustelussa kisaajille
kerrottiin liikkeiden aloituspaikat, seuruun alku ja kauko-ohjauksen
vaihtojen järjestys. Tällainen keskustelu ennen kehää olisi Suomessa-
kin ihan hyvä olla, ei menisi kisan aloituksessa sitten leipomiseen ai-
kaa kehässä.

Meillä oli aikatoiveita molemmille päville, koska kumpanakin päi-
vänä Mariannella oli tokossa Vomba elit-luokassa ja Yatzy 3.luokassa
ja näyttelyssä, minulla Kit elit-tokossa ja Nana näyttelyssä. Mutta täs-
tä ei tullut mitään ongelmaa! ”Teette miten parhaaksi näette, teidän
toko on sitten, kun tänne tulette.” Ajatelkaa, Suomeen kansainväli-
nen kisa ja näyttely samalle päivälle - miten meillä menisi hermot,
jos aikataulut ei just mallillaan ja etukäteen sovittu. Ha, tanskalaiset
ei ressaa tällaisesta. Heitä nauratti, kun kerroin, ettei meillä onnistu
2 koiralla samassa luokassa kisaaminen - vaikea järjestää, heh heh.

**Leirintäalueella Vejenissä. Mariannella oli monen reissun koke-
muksella mukana helposti viritettävä aita koirille. Aika luksusta
kun saivat siis omassa pihassa olla mökkeilyn aikana!
Vasemmalta Nana, Vomba, Kit & Yatzy.**

**Tivolissa meni koirat hienosti mukana. Ei sentään laitteissa kui-
tenkaan käyty, mutta terassille kaikki pääsi syömään ja tarjoili-
jat kävivät vuoron perään koiria rapsutelemassa ja vettä
tarjoamassa.**

Ja minähän siis luulin, että näyttely on intinäyttely, mutta toko
joku pieni kylän kisa, johon Kitn kanssa menemme, jos vaan näytte-
lystä ehdimme. Joo, ei sitten ollut ihan pieni koe vaan maajoukkue-
een karsintakoe. Paikalla oli lähinnä Tanskan maajoukkue ja me.
Mutta mikäs siinä, oli oikein kiva nähdä maajoukkuetta! Ja liikkeet-
hän on samat, on sitten tavis- tai karsintakisa, ja ilmapiiri kannusta-
va ja mukava! Kielimuuria ei ollut, kun kisaajat halusivat, että kaikkia
käskyttäisi englanniksi - maajoukkueesta kun on kyse.

Viikonlopun aikana Kit teki hienot tokot. Pieniä mokia, ohjattu 0,
ja pisteissä pari alle DK TVA-arvon, mutta kyllä oli hyviä liikkeitä ja
upeaa kokemusta. Nanan poika Yatsy (Maccabee Huckleberry Finn)
teki loistavan tulokset token 3.luokassa, ja valioitui DK TVA:ksi! Kyl-
lä, siis Tanskassa tulee valioksi 3.luokasta. Marianne kisasi myös Vom-
balla, ja ykköstulos Elit luokasta ja varmisti paikkaa
maajoukkueesta... Loistavaa!!!

Näytelmän puolella Nanan kanssa saimme tavata monia sukulaisia
ja tuttuja, jotka ilahtuen tulivat moikkaamaan Yatzyin äitiä kaukaa
Suomesta. Nanahan pudotti kaikki (!) karvat ennen reissua parissa vii-
kossa, joten ei ollut paljon odotuksia näytelmäkehään tiukkojen tuo-
mareiden alle.

Mutta mutta, Nana näytti mistä bordecollie on tehty: lauantaina
se pesi koko bc-porukan ollen ROP ja sunnuntaina VSP! Kyllä oli hui-
maa! Ihana mummo, 11½ v, joka sai kehuja kunnosta, ilmeestä ja
etenkin liikkeistä sekä tuomarilta että muilta, aivan liikuttavaa! Jo-
ten samalla sitten DK MVA titteli (+ meille ylimääräinen cacib) tas-
kuun ja kuoharit auki - jee jee!

Kisaviikkiksen jälkeen nautimme vielä pari loma- ja treenipäivää
Tanskassa ja suuntasimme sitten takaisin Tukholmaan laivalle ja ko-
tiin. Kyllä oli mukava loma! Reissun kokemuksella voi todella lämpi-
mästi suositella ulkomaan kisamatkaamista! Jos Tanskaan suuntaa,
kannattaa sieltä lähtiessä muistaa ottaa koiralleen se tietty roko-
te/lääke, mikä tarvitaan Ruotsiin mennessä (mitä ei Suomen ja Ruot-
sin välillä vaadita), ettei jää koira tulliin. Tokotitteleitä jäi meillä
vielä saavuttamatta, mutta nyt kun on kerran käyty, niin helpompi
lähteä uudelleen. Sitä odotellessa, just train.

Teksti ja kuvat: Hanna Helminen

Pelkkä rangaistus ei opeta mitään

Kuvittele meneväsi töihin uuteen paikkaan. Sinut istutetaan tietokoneen ääreen ja pyydetään tekemään hommasi. Sinulla ei ole aavistustakaan, mitä sinun pitäisi tehdä ja ainoat avut ovat vierestä kuuluvat karjaisut: "Ei, ei noin, lopeta, ääliö". Hyvässä lykyssä esimiehesi vielä repii sinua hiuksista tai lyö päätäsi pöytään aina tehdessäsi väärin. Kuulostaa kamalalta eikä moni varmasti kauaa viihtyisi tällaisessa työpaikassa.

Moni koira kokee sen, että revitään, kiskotaan, lyödään ja huudetaan, vaikka koiralla ei ole hajuakaan siitä, mitä pitäisi tehdä. Koira vain ei voi ottaa lopputiliä tai vaihtaa omistajaa, vaikka niin haluaisikin. Pelkkä kielto ei opeta mitään - vain palkitsemalla halutusta toiminnasta, voidaan päästä tuloksiin koiran kanssa.

Rangaistuksiin perustuvassa koulutuksessa koulutettava menettää yritteliäisyyden ja on mieluummin tekemättä mitään, kuin ottaisi riskin saada rangaistuksen väärästä toiminnasta. Kun ei tee mitään, ei myöskään voi tehdä virheitä. Tällaista koiraa kutsutaan uusavuttomaksi.

Rangaistus ei vaikuta tahtoon

Jotta rankaisusta olisi hyötyä, sen tulisi tulla joka kerta virheen tapahtuessa, muuten rangaistus muuttaa käyttäytymistä vain hetkellisesti. Tähän voimme verrata ylinopeutta ajavia ihmisiä. Jos sakkoa tulisi joka kerta mittarin ylittäessä sallitun rajan, me todennäköisesti yrittäisimme pitää nopeuden tarkemmin nopeusrajoitusten mukaisena.

Mutta koska rangaistus eli sakko on satunnaista, se saa meidät ajamaan hillitymmin vain muutaman kuukauden kukkaron kevenemisen jälkeen. Sakko ei siis poista haluamme ajaa lujempaa ja pian vauhti on taas entisensä.

Koiran näkökulmasta katsottuna rankaisu on satunnaista, jos haistelusta rangaistaan treeneissä, mutta ei lenkeillä. Vain oikean käyttäytymisen vahvistaminen muuttaa koiran halua käyttäytyä toivotulla tavalla. Vai moniko haluaisi vielä ajaa ylinopeutta, jos tilille putkahtaisi tuhat euroa joka kuukausi, kun on ajettu rajoitusten mukaan?

Rangaistuksen pitää tulla oikeaan aikaan

Koiralla on odotuksia tulevasta ja muistoja menneisyydestä, mutta sen kanssa ei pysty kommunikoimaan niistä. Jos koiralle sanoo "mennään illalla ulos", se rynnistää ovelle heti ulos-sanan kuultuaan, se ymmärtää vain tässä ja nyt - ohi kiitävän, pienen hetken.

Yksin ollessa tavaroiden rikkominen on niitä tavallisimpia ongelmia, joihin omistaja reagoi liian myöhään. Monet kuvittelevat koiran alistumiseleiden tarkoittavan syyllisyyttä. "Kyllä se tiesi, mitä oli tehnyt, meni pitkin seiniä häntä jalkojen välissä", on varmasti monelle tuttu lause. Koira ei kuitenkaan erota oikeaa ja väärää, se reagoi alistuvasti vihaiseen ihmiseen, vaikka ei tiedäkään miksi tämä on vihainen.

Rangaistuksen väärä ajoitus saa koiran helposti yhdistämään rankaisun väärään asiaan. Koiran lähtiessä paikalta olost, omistaja harvoin ehtii korjaamaan asiaa sekunnin sisällä. Jo koiran luokse juokseminen vie kauemmin. Koira ei enää yhdistä rankaisua ylös nousemiseen vaan omistajan lähestymiseen.

Rankaiseminen tässä tilanteessa ei saa koiraa pysymään paremmin paikallaan seuraavalla kerralla, korkeintaan se aiheuttaa pelkoa, epävarmuutta ja epäluottamusta omistajaa kohtaan. Samalla koira alkaa tuntea syvää inhoa koko paikalla olo liikettä kohtaan.

Rangaistuksen vaikutus työskentelyyn

Guyton ja Hall ovat todenneet 1996: "Kun aivoissa sijaitsevaa rangaistuskeskusta stimuloidaan usein, se voi lukea keskuksen, jossa palkitsemisen ja hyvän olon tunne sijaitsee."

Oletetaan, että tarjolla on suklaata. Se maistuu taivaalliselle ja sen syöminen on palkitsevaa. Entä jos aina ennen suklaan syömistä saisi kunnan selkäsaunan? Se ei maistuisikaan enää niin hyvältä. Rankaisu siis vähentää palkkion tehoa, on se sitten ruokaa, leikkimistä tai kehuja.

Rangaistukset lisäävät stressiä, joka puolestaan heikentää keskittymiskykyä ja oppimista. **Koirasta näkee helposti, onko se koulutettu kepillä vai porkkanalla.** Palkitsemista käytetyillä koirilla totteleminen on motivoitunutta ja iloista. Rankaisulla koulutetut koirat toki voivat totella, mutta niiden työskentely on apaattista ja ilotonta.

Jos rankaisu on tehokas, se toimii heti tai viimeistään kolmen kerran jälkeen. Kuitenkin kaduilla näkee ihmisiä, jotka päivästä ja vuodesta toiseen jakelevat samaa rangaistusta koiralleen, vaikka selvästi pitäisi huomata, ettei se tehoa. Koirahan tekee edelleen samalla tavalla, joten mitä hyötyä rankaisusta on ollut - ei mitään.

Lähde: Janita Leinonen, Koiraposti 5/2004

Rankaisu - keinoista vanhimpia

Jo 1930-luvulla B. F. Skinner huomasi voivansa systemaattisesti muuttaa eläinten käyttäytymistä palkkaamalla niitä toivotusta käytöksestä ruuan kanssa. Skinner koulutti eläimiä mm. toiseen maailmansotaan. Yksi tunnetuimmista projekteista oli Pelican, jossa kyyhkyset koulutettiin ohjaamaan pommeja haluttuihin kohteisiin. Yleiseen tietoisuuteen nämä koulutusmenetelmät eivät kuitenkaan vielä silloin tulleet.

1940-luvulla tottelevaisuudessa kilpailemaan alkanut Winifred Strickland saavutti uransa aikana 160 titteliä ja 40 kertaa täydet pisteet. Hänen mielestään ruokaa ei koulutuksessa saanut käyttää, koska koira olisi ajatellut enemmän vatsaansa kuin omistajaansa.

Myös ensimmäisen tottelevaisuuskirjan kirjoittaja Blance Saunders vannoi kuristuspannan ja kiskaisun nimeen. Bill Koehler taas oli vuodesta 1945 Orange Dog Clubin johtaja ja Walt Disney Studioiden pääeläinkouluttaja. Hänen johtamassaan koirakoulussa koulutettiin yli 40 000 koiraa 15 vuoden aikana. Koulutus perustui negatiiviseen vahvistamiseen ja rangaistuksiin. Kuristuspanna ja heittoketjun käyttö ovat Koehlerin perintöä. Päin hyppiviä koiria potkaistiin terävästi polvella rintaan ja haukkujia lyötiin nahkavyöllä. Jos koira kaivoi kuoppia, täytettiin kuoppa vedellä ja koiran kuono työnnettiin sinne.

Vaikka ihmisiä hoidettiin aikoinaan yleisesti sähköshokeilla ja kouluissa käytettiin kuritusta oppimattomuuteen, ovat tällaiset menetelmät tänä päivänä luokiteltu julmiksi pahoinpiteilyiksi. Eläinten koulutuksessa on kuitenkin paljon jättänyt menneisyydestä ja tänä päivänäkin moni käyttää vuosikymmeniä vanhoja tapoja. Osa näistä voidaan nykypäivänä luokitella eläinrääkkäykseksi. Vanha sananlasku 'väkivalta alkaa, kun taidot loppuvat' pitää paikkansa.

JYVÄSKYLÄN KOIRAPALVELUISSA UUSIA TUULIA

Jyväskylässä on meneillään viherpalveluohjelman päivitystyö, jossa kootaan yhteen entisen Jyväskylän kaupungin, maalaiskunnan sekä Korpilahden viherpalvelut. Viherpalveluohjelman valmistumassa oleviin osioihin kuuluu mm. koirapalvelut.

Jyväskylän koirayhdistykset saivat sanoa mielipiteitään koirapalveluihin ja niiden kehittämiseen. Sen perusteella suunnitelmaan on lisätty monia hyviä ehdotuksia kuten viisi koirapuistoa, kahdeksan koiraurittopaikkaa ja jopa yksi koulutuskenttä Hupeliin.

Tiivistelmä koirapalveluiden suunnittelusta ja toimenpiteistä löytyy kaupungin sivuilta: <http://www.jklmlk.fi/puistot/suunnittelu/viherpalveluohjelma>.

Kuvaa ja kirjoita Nuokkuihin

Nuokut-lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Koska lehdessä ei ole toimittajia, tarvitaan lehden kasaamiseen apua. Kirjoita siis lyhyesti tai laueasti koiratouhuistasi - tai mistä tahansa mielenkiintoisesta asiasta.

Lähetä kuvia tapahtumista, kursseilta, koulutuskentältä.

Tuliko koirastasi valio? Lähetä tulokset ja kuvia.

Onko mielessäsi juttuaiheita? Kuka persoona kiinnostaisi?

Kaipaatko koulutusvinkkejä? Vai mitä ihmettä?

Materiaali lehteen ja [www-sivujen](http://www.sivujen) päivitykset: nuokut@gmail.com tai jaana.pinson@gmail.com

Jaana Järvinen: "Käytiin Lapin reissulla Pelkosenniellä ja kas, mitä löytyikään :)"
Nuokut on nuorisotila, joka sijaitsee Pelkosenniemen kirkonkylän keskustassa. Nuokkujen tiloissa on mm. pingis- ja biljardipöytä, tietokoneet, televisio, Nintendo Wii yms. Valitettavasti poseeraajat Sisu ja Junu eivät päässeet vehkeitä kokeilemaan, sillä paikka oli kiinni.

Jimin elämää potkukelkan ja suksien tahtiin

Tästä lumesta hullaantuneena taas on sukset kaivet-
tu varastosta esille ja päästy harjoittelemaan veto-
hiihtoa. Se sujuu jo melkein kuin vanhalta
tekijältä. Ensimmäinen kerta ei siinäkään mennyt
ihan kaikkien sääntöjen mukaan tänä talvena. Pääs-
tiin järvenjälle ladulle ja alkumetrit menikin
vauhdilla eteenpäin. Ykskaks sukset vaan vajosi los-
kaan ja jämähti sinne kiinni, siteet ei auenneet
ja me oltiin jumissa keskellä ei mitään. Isäntä kat-
teli kauempana rannalla ja luuli, että mua ei vaan
huvittanut enää vetää ja niinpä antoi raikuvia kan-
natushuutoja ja siinä sitten intoa puhkuen päätin
pyrähtää rantaan muistamatta, että emäntä ei ollut
vielä ehtinyt irrottaa narua. Siellä se pomppi
kuin pallo perässä yhdessä suksien, sauvojen ja los-
kan seassa rantaan saakka ja kyllä meillä kaikilla
oli niin mukavaa, etenkin isännällä ;)

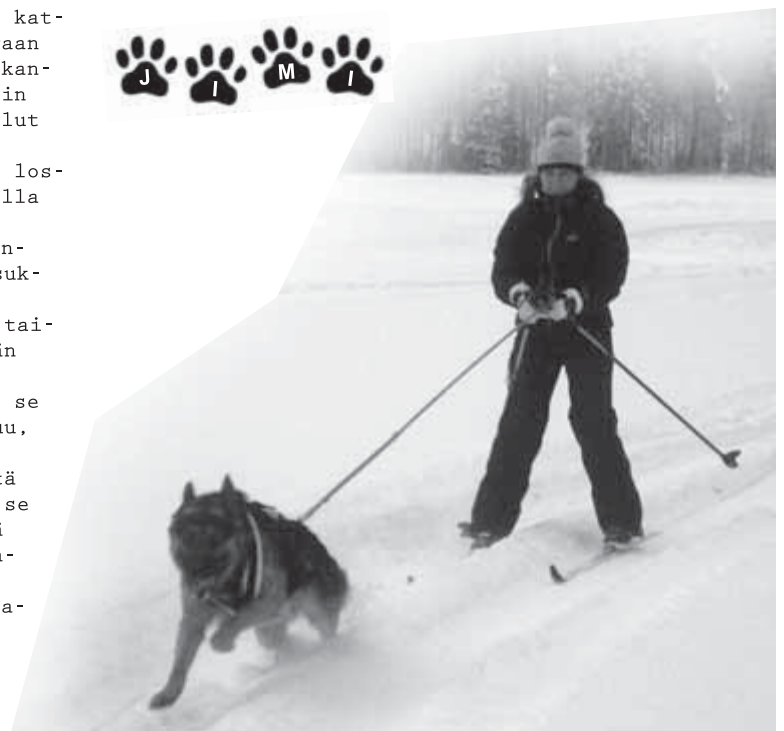
No, löydettiinhan me mummolasta myös vanha kun-
non potkukelkka. Ja koska tuota emäntää on jo suk-
sien perässä tullut vedettyä jokunen kilometri,
niin hetken huumassa päätettiin sitten testata tai-
toja potkukelkan tahtiin. Eihän siitäkään mitään
hyvää seurannut, tälläkään kertaa...

Emäntä veti mulle valjaat päälle. Itsevarmana se
hyppäsi kelkan puikkoihin ja sitten menoksi. Juu,
kyllä me mentiinkin heti sata lasissa. Mentiin
niin kovaa, että akka ja kelkka jäi mun kyydistä
ensimmäisessä mutkassa. Ihmettelin vaan, mihin se
paino hävisi perästä, mutta siellähän se emäntä
"iloisesti" huuteli ojan pohjalla, kelkka kaina-
lossa.

No mehän ei pienistä lannistuttu, etenkin naa-
purin vahingonilosta, vaan harjoiteltiin hetki
jos toinenkin virtaviivaisempia lähtöjä ja al-
koihan se sujua. Siinä kylän raittia kelkalla
päästeltiin kierros ja toinenkin. Naapurit kat-

teli kauhulla, kun tupsu vaan emännän piposta vä-
lillä vilahti. Kaverinkin luona piti käydä
kahvilla, mutta siinä kiireessä ei uskaltanut
edes ajatella pysähtymistä, että jäi sitten nekin
kahvit tällä erää juomatta.

Vauhdikkaita talvisia terveisiä toivottaa

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS ti 23.2.2010 klo 19

Minna Moisio luona, os. Hirvenpolku 7, Palokka

Käsitteltävänä sääntömääräiset asiat:

- käsitellään johtokunnan laatima toimintakertomus edelliseltä kalenterivuodelta
- esitetään johtokunnan laatima tilinpäätös tilintarkastajain lausuntoineen edelliseltä kalenterivuodelta ja päätetään sen vahvistamisesta, sekä vastuuvapauden myöntämisestä johtokunnan jäsenille ja tilivelvollisille sekä niistä toimenpiteistä, joihin edellisen vuoden hallinto ja tilinpito mahdollisesti antavat aihetta
- valitaan kaksi tilintarkastajaa ja heille varamiehet
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat
- lisäksi palkitaan edellisen vuoden parhaat koirat

Mikäli haluat tuoda jonkin asian kevätkokouksen käsiteltäväksi, ilmoita siitä vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta kirjallisesti puheenjohtaja Minna Moisioille, Hirvenpolku 7, 40270 Palokka.

Kahvitarjoilu, tervetuloa!

FIN KVA M-06 JK3 EK3 HK2 EISERN OPHELIA

s. 24.3.1999
† 8.1.2010

Olen hiljaa.
Suljen silmät.
Hengitän.
Kuuntelen askeltesi ääntä sydämessäni.
Et ole poissa, kuljet mukanaani,
aina minussa.

Oлга-pieni, minun on Sinua niin ikävä...
Marja
Matti ja Aapo

Spn
FI KVA HK3 EK1 BH TK2
Royal Coctail Venus Voyager "Ronja"

s. 11.8.2003
i: Dauser's Ori
e: Royal Coctail Bella Notte
Kasv. Marjukka Nurmi-Rintala
Om. & Ohj. Miia Hyvärinen

Koetulokset

12.10.2008 Äänekoski 189/85 = 274 HK3
19.09.2009 Padasjoki 186/89 = 275 HK3
07.11.2009 Keuruu 193/78 = 271 HK3 => KVA

Näyttelytulokset

20.11.2008 Jyväskylä KÄY H

Ei voi muuta kuin hihkaista VAU ja JIPIII! Enpä olisi tätä uskonut silloin, kun pieni päättäväinen karvapallero kiipesi syliini pentuhuoneessa joitakin vuosia sitten - vaikka tuntuu aivan kuin siitä olisi kulunut vasta ihan vähän aikaa...

Monia haasteita on jouduttu kohtaamaan, lajikin ehti pari kertaa vaihtua ennen kuin lopulta löytyi se meidän oma juttu. Mutta työntöisen ja lahjakkaan koiran kanssa on ilo tehdä hommia, kaikki muu on pelkkää plussaa.

Valtavan SUURI KIITOS erityisesti treenikavereille, sekä ihan kaikille, jotka ovat meitä matkan varrella auttaneet, kyydinneet ja kannustaneet!

K-S PALVELUSKOIRAYHDISTYS
TOIVOTTAJAA JÄSENILLEEN
MENESTYKSEKÄSTÄ
UUTTA VUOTTA 2010!

TOTTISLEIRI 15.-16.5.2010 yhdistyksen jäsenille Koirakorvessa

Kouluttajina
Juha ja Susanna Korri

Mukaan mahtuu 20 koirakkoa

Leiri on ilmainen, sis. aamupala, lounas ja iltapäiväkahvit.

Ilmoittautumiset 7.5.2010 mennessä:
rauni.hamalainen@gmail.com

- mukaan tieto mahdollisesta ruokarajoitteisuudesta